

Hermelinska släktföreningens informationsblad

Kära släktingar

Du håller i handen det första embryot till en "tidning" om släkten Hermelin. Vi i styrelsen hoppas att den ska öka kontakten mellan medlemmarna, öka kunskapen om släkten och ge Dig en inblick i styrelsens arbete. I fortsättningen behöver vi Din hjälp för att få information som vi sedan kan förmedla. Det kommer inte att bli en dagstidning, snarare en årstidning. Vi planerar två nummer per år. Mer om detta längre fram.

Först i detta nummer av släkttidningen ska vi alla 283 medlemmar framföra, utbringa och deklamera vårt varma, stora och innerliga tack till

Carl och Margareta

Adolf och Elisabeth

som genom sina insatser skapade en så underbar dag på Thorsvi. Jag hoppas att Ni fortfarande känner hur det var när 160 Hermeliner jublade, hurrade och applåderade för Er framför brygghuset. Det var en rekordstor skara som samlades på Skokloster och Thorsvi.

Hermelinska släktföreningens släktmöte 1996 ur ett grodperspektiv

Ett släktfotografi från anno dazumal blev huvudsamtalsämnet under middagen i Skokloster wårdshus. Någon gång när seklet var ungt samlades syskonen på Thorsvi med sina makar till fotografering, tretton allvarliga ansikten som alla tittar rakt in i kameran. Det fotot hade placerats ut vid varje kuvert av någon förutseende styrelsemedlem.

Fotografiet blev inkörsporten till samtal och diskussioner om de första syskonen Hermelin på Thorsvi. Vid Elise Arves bord samlades ungdomar i klasar för att söka sina rötter och få veta vem som var farfars

Alla applåderade värdarna på Thorsvi

Alla deltagare kan beskådas på Björn Röhmans svartvita foto i storlek 24x30. Kortet kostar 40 kr och kan beställas antingen via bankkonto 5167-0043088 (kryssa i *mottagaren aviseras* på inbetalningsblanketten) eller lägg sedlarna direkt i ett kuvert till Björn Röhsman, Furuliden 32, 433 64 Partille senast den 5 januari. Vi törs lova en och annan minuts huvudbry medan man letar efter bekanta ansikten och namn.

Ulla Hasselqvist har skrivit en berättelse om hur hon upplevde släktmötet. Är det någon mer som känner för att skriva om släktmötet eller något annat är Ni varmt välkomna.

Johan Hermelin

fars kusin. Det är precis så som det ska gå till - kunskaperna om tidigare generationer får inte försvinna.

Presens particip

Andrea gjorde sitt till för att föra kunskapen vidare., Hennes lysande anförande om Carl och Ellen finns förhoppningsvis nedtecknat och bevarat för kommande generationer i släktföreningens arkiv. Visste ni t.ex. att Ellen Dahlgrens doktorsavhandling handlade om "Presens particip av perfekti-va verb i fornkyrkoslaviskan" och att hon var en av de få som hade förmånen att ha

ett eget skrivbord på Carolina rediviva i Uppsala.

De flesta är så unga nu för tiden. Dom kan och vågar dessutom. Ebba (Dags-dotter) begärde ordet under mötesförhandlingarna och tackade för sitt stipendium. Hon hoppades på fortsatt gott samarbete med beslutsfattarna, vilket föranledde övriga stipendiater att också uttrycka sin tacksamhet.

Thor och Måns

Det var mycket annat som var bra på årets släktmöte, Ingegerd t. ex. Hon var på plats vid alla incheckningar och var kvällens vackra värdinna. Orkestern spelade dansvänlig musik, men inte var det riktigt som förr, när Thor och Måns var danskavaljerer och fick damer i alla åldrar på fötterna.

Dagens kavaljerer är inte som förr

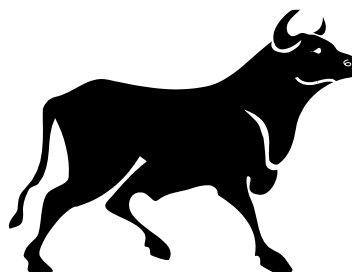
Skokloster måste ha varit en ståndsmässig bostad även med dåtida mått mätt. Om slottets byggherre, Carl Gustaf Wrangel, påstods det att ”han förde ett stort hus och visade artighet mot dem som besökte honom. Hans hus hade icke utseendet av att tillhöra en förnäm herre utan snarare en tysk furste”.

C G Wrangel gjorde en magnifik och oväntad entré vid drincken och höll ett spirituellt tal till oss dödliga. ”Väluppfostrad, praktlysten, frikostig, ordhällig men lättretlig och mycket svag för kvinnor - så karakteriserades han av en samtida. Enligt obekräftade rykten lär förresten Christoffer

syssla med skådespeleri i sitt arbete. Vad nu det kan innebära.

Thorsvidagen var genomtänkt och mycket välarrangerad. Rediga ungdomar i thorsvitröjor anvisade parkeringsplatser och delade ut en informationskrift om gården. Deras lika rediga föräldrar bjöd på kaffe och smörgåsar som bakats på gårdens mjöl och guidade oss i smågrupper i omgivningarna. Petter von Sydow visade sig vara en kombination av Carl Bildt och Jonas Hallberg i en och samma person. Vilka ättelägar!

Carl visade ladugården med den öppna, moderna lösdriften och berättade om allt mellan mjölkmaskiner och EU-regler.

Carl visade lösdriftssystemet på Thorsvi

Vid en ceremoni med kransnedläggning på familjen gravplats hedrades de bortgångnas minne och Adolf citerade tankvärdheter ur Joseph Hermelins tal vid släktmötet 1916. Måns var släktens ordförande under 19 år och det engagerade arbete han och Madeleine under den här tiden kan inte nog poängteras. Vi saknar honom.

Den avslutande lunchen serverades i brygghuset. Etthundrasextio släktingar njöt av den utsökta maten.

Ett varmt tack till styrelsen och Thorsvifamiljerna och för ett väl genomfört arrangemang.

Söderköping i oktober 1996

Ulla Hasselquist

Protokoll fört vid Hermelinska släktföreningens släktmöte

1. Mötet öppnades av släktföreningens vice ordförande Johan.

2. Johan läser namnen på de 14 medlemmar, däribland styrelsens förre ordförande Måns, som för alltid lämnat vår krets och frid lysas över deras minnen. Andrea framför minnesord över Carl S G Yngvesson och Ellen Dahlgren.

3. Johan hälsar alla nyttillkomna medlemmar välkomna. Flera medlemmar presenterar sina äkta hälfter och berättar att de fått barn som fötts sedan förra släktmötet.

4. Till mötesordförande väljes Johan och Anne Wolff väljes till protokollförare.

5. Niklas och Skragge väljes att jämte ordföranden justera protokollet.

6. Mötet förklaras behörigen utlyst.

7. Mötet förklaras beslutsmässigt då jämte fullmakter över 67 medlemmar är närvarande. Föreningen har totalt 127 röstberättigade varav närvaro av 67 medlemmar medför beslutsmässighet.

8. Mötesordföranden kommenterar styrelsens femårsberättelse och översikten av räkenskaperna. Vidare är det flera av stipendiaterna som tackar för sina bidrag.

9. Gustav avger revisoreernas berättelse.

10. Deltagarna i mötet beviljar styrelsen ansvarsfrihet för den gångna perioden.

11. Deltagarna i mötet beslutar att årsavgiftens storlek med 70 kr /år förblir oförändrad nästkommande femårsperiod.

12. Styrelse för släktföreningen år 1996-2001 utses enligt följande:

Ordförande

Johan, f 1947 (nyval)

Styrelseledamöter:

C Erik, f 1932 (omval)

Jan J S, f 1953 (omval)

Mauritz, f 1956 (omval)

Cecilia, f 1962 (omval)

13. Styrelsesuppleanter, revisorer och revisorssuppleanter för släktföreningen 1996-2001 utses enligt följande:

Styrelsesuppleanter:

Carola, f 1944 (nyval)

Olof A:son, f 1963 (nyval)

Revisorer:

Samuel, f 1937 (nyval)

Christoffer, f 1945 (nyval)

Revisorssuppleanter:

Stig, f 1931 (omval)

Johan D:son, f 1937 (nyval)

14. Valberedning för släktföreningen 1996-2001 utses enligt följande:

Anne Wolff (omval, sammankallande)

Dag (omval)

Charlotte Welin-Berger (nyval)

15. Föredragning och beslut i övriga ärenden.

1) Framlagda av styrelsen:

- Stadgeändring i Ebba Sophia Ribbings Minnesfond: Enligt testamentet tillåtes även stipendier, ej endast understöd. Deltagarna i mötet beslutar godkänna stadgeändringen.
- Redovisning av reavinstskatt vid aktieförsäljning ur fondkapitalet. Mauritz redogör att del av vinsten har använts till att betala skatten. Deltagarna i mötet beslutar godkänna detta förfaringsätt.

2) Inga motioner har inkommit till släktmötet.

3) Ärenden väckta vid mötet.

- Niklas redogör att bland Försvarsmaktens heraldiska vapen och valspråk används en hermelin. Hermelinen som symbol återfinns i Arméns brigadcentrum på dess vapensköld.
- Hälsningar framfördes av ordföranden från hedersledamoten Per-Eric Lindahl

- Ordföranden framför föreningens varma tack till de avgående styrelsesuppleanterna Charlotte Welin-Berger och Ulf, revisorerna Gustav och Olof A:son samt revisorssuppleanten Christoffer. Ett varmt tack riktas också till avgående Adolf, sammankallande i valberedningen sedan många år. Även Anne Wolff avtackas än en gång för hennes tid i styrelsen 1981-91.

16. Ordföranden förklarar 1996 års släktmöte avslutat.

Vid protokollet	Justeras
<i>Anne Wolff</i>	<i>Johan Hermelin</i>
Anne Wolff	Johan Hermelin
(sekreterare)	(ordförande)

<i>Niklas Hermelin</i>	<i>Skragge Hermelin</i>
Niklas Hermelin	Skragge Hermelin

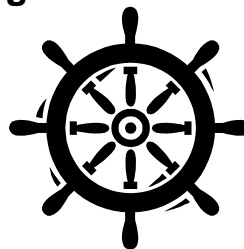
Tal av Adolf vid släktmötet Thorsvi gård med omnejd

Först en snabb tillbakablick i historien. Södra delen av Uppland är full av historiska minnen från i första hand bronsåldern fram till modern tid. I Torsvi socken finns endast ett runstensfragment och en bildsten föreställande Tors bockar. Socknen är dock full av forngravar främst vid den skogarbacken.

Förflyttar vi oss sedan fram i tiden minner kyrkan, som byggdes omkring 1290, om influensen från Birka och kristendomen. Huruvida kyrkan är byggd på den gamla kultplatsen till Tors ära (Torsvi = Tors kultplats) eller en enklare kristen kyrka är inte historiskt belagd. Däremot är kyrka, kyrkogård och klockstapel såtillvida unika att de ligger på Thorsvi Gårds mark, dvs ofri grund. En trefaldighetskälla finns på gårdens marker och "nyttjades" ännu i början av detta sekel. Att trakten på medeltiden haft stor betydelse talar det faktum att i grannförsamlingen Kungs-Husby fanns en kungsgård som besöktes vid eriksgatorna.

Sjöförbindelsernas betydelse och den goda jordbruksmarken fick en avgörande effekt på vilka som bosatte sig i Trögden.

Det blev till stor del de mest inflytelserika personerna under stormaktstiden som förlänades eller förvärvade de bästa och större gårdarna.

Sjöförbindelserna hade stor betydelse för traktens utveckling

Sålunda var Gustaf Vasas mor född på Eka och från den tiden finns alltså kvar "Cecilias bod".

1571 erhöll Pontus De la Gardie Ekholmen jämte Veckholms och Hacksta socknar som friherrskap. Ekholmen ärvdes av sonen Jakob gift med Ebba Brahe 1618. Dessa två liksom ett stort antal barn och anförvanter ligger begravda i Veckholms kyrka, dock ej deras son Magnus Gabriel De la Gardie med hustru Maria Euphrosyne vilka ligger i Varnhems kyrka. Slakten De la Gardie ägde Ekholmen till 1736.

Parentetiskt kan nämnas att ännu i min barndom kunde man höra uttrycket "det var funtus" om någonting som var riktigt bra. Exakt samma uttryck lever kvar nere i Provence varifrån Pontus De la Gardie härstammar och sålunda följt med honom till Sverige, dock något förvanskat.

På Fånöö, min mors barndomshem, föddes Axel Oxenstierna 1583. Han blev friherre till Kimito i Finland på vilken ö det f.d. Hermelinska fideikommisset Wiik ligger och som vi besökte vid släktmötet 1981. Slutligen måste givetvis Johan Skyttes Grönsöö nämnas i raden av trakten storgods.

Familjen Utter ägde Thorsvi i 134 år

Efter denna lite långa inledning är det dags att tala en smula om Thorsvi Gård. -1592 erhöll Per Månsson Utter Navsta i livstidsförläning vilket 1611 ändrades till ärftligt frälse. Han erhöll likaledes Hult och Utersberg (Östergötland) i förläning av hertig Johan. Han blev sedermera Sveriges förste riksarkivarie och avled 1623 innan hans adelsbrev hann skrivas under av Gustaf II Adolf. Gården som förmodligen utökats med några hemman ärvdes av sonen Anders Persson Utter och 1640 av den yngre brodern Johan. Bröderna adlades 1632 respektive 1636. Johan Utter blev ståthållare på Arensburg på Ösel och dog 1654.

Johan Utter förvärvade ytterligare jordbruksfastigheter och gav som morgongåva sin hustru Violetta Lamb hälften av vad han ägde i löst och fast bl.a. Torsvi säteri. Efter Violettas död 1646 gifte han om sig med Carin Oxe. Dessa tre ligger begravda framför altaret i Torsvi kyrka. Johan och hans hustrur har skänkt ett flertal av kyrkans inventarier (se Torsvi kyrkoberskrivning).

Den siste Uttern som ägde Thorsvi Gård var kaptен Per Fromhold som avled 1726. Ägarlängden därefter fram till omkring 1760 är icke säkert fastställd. Omkring 1760 förvärvade auditören Johan Osander på granngården och auditörsbostället Nygård Thorsvi Gård. Han lät uppföra centrumpartiet av nuvarande mangårdsbyggnad 1783.

Johan Osander lät uppföra centrumpartiet av mangårdsbygganden

1794 försålde han gården till löjtnanten och krigsarklimästaren Christian Adolf Köhler vilken hade gården till 1812. Köhler byggde 1795 Östra flygeln och 1804 brygghuset samtidigt med att ett flertal ekonomibyggnader revs och nya uppfördes ungefär där nuvarande ladugård och loge ligger och där redan tidigare den s k salpetersjuderiladan låg.

Ekonomisk kris

Efter Köhler kom kaptен Carl Magnus Oldenburg under åtta år. Han hade dålig ekonomi och höll på att gå i konkurs, när han 1820 sålde Thorsvi till Enköpings förnämste person, rådmannen Israel Winblad. Denne lät omedelbart bygga de mindre flyglarna. Winblad och hans son Jakob, som ärvde gården 1841, var mycket intresserade av trädgårdsskötsel och parkanläggningar. Mangårdsbyggnaden tillbyggdes 1856 med de bägge sällskapsrummen på södra gaveln och kök och rum för tjänstefolk på norra gaveln. Tillbyggnaderna avsåg endast nedre botten och hade platt plåttak.

Den Hermelinska eran på Thorsvi började i och med att Carl Maximilian Hermelin, min farfar, 1863 köpte gården av Jakob Winblad. Farfar böljade sin levnadsbana som officer i Linköping. Han var skicklig ryttare och hästkarl, kunskaper han förkovrat bl a under ett års utbildning vid ridskolan i Saumur i Frankrike.

Carl Maximilian var en duktig hästkarl

Sedan han 1857 ingått äktenskap med Elise Mörner af Morlanda från Vallsnäs tog han avsked från det militära och blev jordbrukare på Traneryd som han 1856 inköpt av sin bror Axel. Gården var väl inte särskilt bra så farfar förlorade en hel del under de fyra år han hade gården innan Axel kände sig moraliskt förpliktad att köpa tillbaka den.

Carl Maximilian flyttade upp till Åsby och sin bror David, som han var behjälplig samtidigt med att han under några år arrenderade en granngård. När han så hittat Thorsvi flyttade han hit 1863. Gården var delvis i förfall och grav alkoholism rådde eftersom all avlöning utgick i form av stat och brännvin, inga kontanter. Farfar lät omedelbart riva gårdskrogen, tog bort brännvinet och ersatte det med penningar, åtgärder som inte var populära bland arbetarna men väl av deras hustrur.

Carl Maximilian bytte lönesystem

De första åren var besvärliga och följdes av nödåren i slutet av 60-talet. Tack vare sparsamt leverne och farmor Elise's ekonomiska stöd lyckades gården "gå runt" och den tiofaldiga barnaskaran få en hygglig utbildning.

Umgänget omfattade grannarna von Ehrenheim på Grönsöö, Tamm på Fånöö, Blomstedt på Hornö och prästfamiljerna i

Veckholm, där skalden och siste fosforisten Johan Börjesson och prosten Edvard Berg intog en särställning.

Farfar hade häftigt lynne, Farmor var godhjärtad

Farfar var kärv och hade alltsedan barnsben lärt sig att han var yngst och därför fick "sillstjärten". Ingen nu levande Hermelin utom Ingeborg, Carl Max och Elisabeth Palm, torde ha några bestämda minnen av farfar. Han var en respekterad odalman, jägare och hästuppfödare. Farmor Elise var en godhjärtad, allmänt uppskattad och klok hustru som många gånger fick gå emellan när farfars häftiga lynne skapat problem. Farmor var den som till Thorsvi flyttade upp ett flertal trädgårdsväxter från sitt barndomshem Vallsnäs och det var hon som 1873 lät plantera de första akaciorna. När man tänker tillbaka på farfar och farmor kan jag inte underlåta att låta tankarna stanna även vid faster Brita, yngst i syskonskaran och hemmadotter. Vad hon betydde för farfar sedan han blev änklings 1913 går inte att i ord uppskatta. Hon var inte bara farföräldragenerationen till hjälp utan också sina syskon när det väntades tillökning med mera.

Frid och välsignelse över farfar, farmor och faster Brita!

Glädje när gården gick i arv

Man må förtänka att farfar Carl inte gjorde några investeringar och dylikt under sina sista årtionden då det inte tycktes aktuellt att någon släkting skulle övertaga gården. Farfars glädje vid 89 års ålder att mina föräldrar hösten 1917 köpte Thorsvi sägs ha varit mycket stor. En period med uppbyggnad av bygnadsbeståndet begynte. Skogen var sparad och där fanns en värdefull resurs att tillgå. Under starkt snötryck rasade ladugårdstaket 1924. Året därpå uppfördes den nuvarande ladugården och logen som tio år senare kompletterades med nytt häststall. Nya arbetarbostäder uppfördes och gamla fick en nödvändig förbättring. Täckdikningar utfördes, gården

elektrifierades och vattenförsörjningen förbättrades. 1926 byggdes huvudbyggnaden ut med övervåning på 1856-års tillbyggnad och huset fick sitt nuvarande utseende. - Genom kusin Svens benägna medverkan anlades en helt förtjusande trädgårdsanläggning som tyvärr blev alltför dyrbar att underhålla efter andra världskrigets slut.

Under de sista femtio åren har tre fastighetsförvärv gjorts. 1945 inköptes kaptensbostället Edeby, 1984 auditörsbostället Nygård och 1988 trumpetare- och piparebostället Hagalund. Tillsammans med gårdens båda dragontorp kom därigenom

socknens samtliga militärboställen från indelningsverkets dagar under "en hatt".

Upprop efter artiklar, familjenotiser och mycket annat

Under våren planerar styrelsen att utge första numret av en släkttidning. Den kommer att bl.a. innehålla en familjesida. För att den ska vara aktuell behöver vi Er hjälp. Skicka uppgifter om ändrade familjeförhållanden (födda, giftermål m.m. obs även för utgifta) från hösten -96 fram till februari -97 då vi senast vill ha Ert material.

Vi tar också tacksamt emot annat material som kan vara av intresse för släkten. Det kan vara en anekdot, presentation av någon

Thorsvi Gård omfattar idag 221 ha åker, 24 ha betesmark, 240 produktiv skogsmark, 43 ha övrig marker eller totalt 528 ha.

Efter fars bortgång var mor Gunhild ägare till 1968 då jag inköpte gården för vars drift jag haft ansvaret alltsedan slutet av fyrtiotalet. Under min tid ombyggdes ladugården tre gånger till kall öppen lösdrift, sista gången 1977-78. 1988 övertog Carl och Erik Thorsvi Gård och de är därmed den fjärde generationen Hermelin, och som jag hoppas fåder till ännu en generation Thorsviägare.

Thorsvi Gård juni 1996

Adolf A. son Hermelin

släkting eller särskilda prestationer. Allt är av intresse.

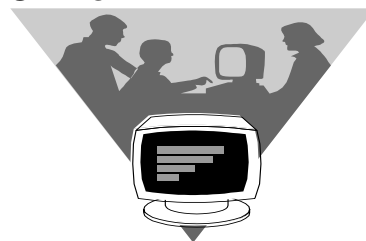
Tidningens namn är ännu inte bestämt så det finns fortfarande chans för dig att komma med förslag. Vinnande förslag belönas med förutom omåttlig ära också ett pris.

Skicka alla Era bidrag till Mauritz Hermelin, Skiljevägen 18, 163 55 Spånga

Hermelin på CD-rom

När fler och fler tar steget in i dataåldern är naturligtvis inte släktföreningen sen att följa med. Otto har redan registrerat flera hundra medlemmar och vill ha uppgifter om ännu fler. Styrelsen har som mål att vi till årsskiftet 97/98 kan leverera släktens alla medlemmar genom historien på en CD-skiva.

Vi kommer också att ha med bilder av personer, gårdar och annat ur släktens historia.

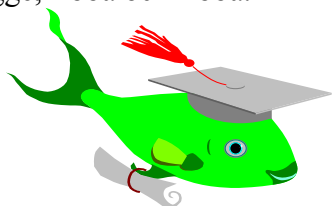

Släktinformation kommer på dator

Styrelsen hoppas att Du bidrar med både uppgifter och bilder. Läs Otto's bifogade brev och svara så snart som möjligt.

Stipendier

Styrelsen har för hösten -96 gett stipendier till Olof, Cecilia, Ulf, Marcus, Rickard, Skragge, Ebba och Ebba.

Styrelsen delar ut stipendier till flitiga studenter

De som studerar på heltid har fått ett stipendium om 6 000 kr per termin. Styrelsen utdelar varje år dessa stipendier. I första hand ger vi stipendier till släktmedlemmar för studie- och utbildningsändamål men också som understöd. Ansökan ska vara ordföranden tillhanda före den 1 mars 1997.

Så här arbetar styrelsen

I alla frågor som rör släktföreningen kan du kontakta vem som helst i föreningen. Vi har fördelat våra uppgifter på följande sätt

- **Johan**, *ordförande*, samordnar styrelsens arbete, datautveckling
- **Mauritz**, *vice ordförande*, ansvarar tillsammans med Cecilia och adjungerade ungdomar för en mer aktiv föreningsverksamhet och en "släkttidning".
- **Jan**, *sekreterare*, sköter medlemsregistret med hjälp av Erik,
- **Erik**, *skattmästare*, svarar för den löpande ekonomin,
- **Cecilia**, *bitr sekreterare*, tar hand om mellanårsmöte och släktmöte med hjälp av Mauritz och adjungerade Ingegerd,
- **Carola**, *suppleant*, ansvarar för vårt arkiv, historisk och kulturell släktvård

- **Olof**, *suppleant*, tar tillsammans med Mauritz och Erik hand om förvaltningen av fonderna,

Så här når du styrelsen

Johan Hermelin, Nytorpsvägen 30,
191 35 Sollentuna, tel 08-35 01 56
Mauritz Hermelin, Skiljevägen 18,
163 55 Spånga, tel 08-761 11 07
Jan Hermelin, Blecktornsstigen 6,
116 66 Stockholm, tel 08-644 36 38
Erik Hermelin, Herrhagsvägen 16,
122 48 Enskede, tel 08-648 08 19
Cecilia Hermelin, Ribegatan 120,
164 41 Kista, tel 08-750 51 21
Carola Hermelin, Själagårdsgatan 2D,
111 31 Stockholm, tel 08-20 41 14
Olof Hermelin, Åsögatan 116,
116 24 Stockholm, tel 08-640 79 22

Dags för medlemsavgiften

Det är dags att betala den årliga medlemsavgiften. För att förenkla administration så lägger vi ihop avgiften för 1996 och 1997

och ber Er att betala 140 kr per medlem så snart som möjligt. Använd gärna bifogade inbetalningskort.

Legala notiser

Styrelsens sekreterare saknar sedan några år fast arbete. Jan har sysslat med elektronik (lödning etc) och transporter. Han har trivts bra med det och trivs med att hjälpa

till med lite av varje. Om någon av Er hör talas om något lämpligt arbete, eller vill veta mer, hör gärna av er till Jan.